

Granskning av Göteborgsregionens Fritidshamnar AB

– verksamhetsåret 2025

2026-01-29

Missiv till Göteborgsregionens Fritidshamnar AB

Lekmannarevisorerna har avslutat granskningen av bolaget avseende verksamhetsår 2025.

Styrelse och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och fullmäktiges beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorernas uppdrag är att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen som görs inom bolaget är tillräcklig.

Granskning som har genomförts i bolaget under året presenteras i denna granskningsredogörelse. Av redogörelsen framgår de sakkunnigas iakttagelser och bedömningar.

Vi, lekmannarevisorer, hänvisar till de sakkunnigas redogörelse som grund för vårt uttalande till bolagsstämman och kommunfullmäktige. Vi ställer oss bakom de sakkunnigas bedömningar som framgår av denna redogörelse.

Vi noterar att granskningen av underhålls- och investeringsprocessen visar på brister. Bristerna handlar främst om styrning, kontroll och uppföljning av underhålls- och investeringsprocessen.

Mot bakgrund av de brister som vi sett i granskningen bedömer vi att arbetet delvis bedrivs med tillräcklig intern styrning och kontroll inom underhålls- och investeringsprocessen. I övrigt bedömer vi att bolaget i huvudsak bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Följande rekommendation lämnas:

Bolaget rekommenderas att stärka styrningen, kontrollen och uppföljningen av investerings- och underhållsprocessen.

Vi vill betona vikten av att styrelsen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av den rekommendation som lämnas i granskningsredogörelsen.

Med anledning av rekommendationen vill vi också ha ett yttrande från styrelsen. Av yttrandet ska det framgå vilka åtgärder som styrelsen har gjort eller planerar att göra för att hantera den lämnade rekommendationen.

Yttrandet ska skickas till stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se senast den 18 juni 2026.

Göteborg den 29 januari 2026

Bengt Arne Bivall
Lekmannarevisor

Bernt Helin
Lekmannarevisor

Stadsrevisionens uppdrag

Stadsrevisionens uppdrag är att granska kommunens verksamhet. Granskningen sker på uppdrag av kommunfullmäktige som utser förtroendevalda revisorer som ansvarar för granskningen av nämnderna och kommunstyrelsen. Bland de förtroendevalda utser kommunfullmäktige även lekmannarevisorer. Lekmannarevisorerna ansvarar för granskningen av de bolag som kommunen äger.

De förtroendevalda revisorerna anlitar alltid sakkunniga biträden (yrkesrevisorer) som genomför granskningen. I granskningsredogörelserna presenterar yrkesrevisorerna den granskning de har gjort på bolagen. Granskningsredogörelserna ligger till grund för lekmannarevisorernas uttalande till kommunfullmäktige.

Viss granskning rapporteras till kommunfullmäktige löpande under året i särskilda revisionsrapporter. Du hittar alla stadsrevisionens redogörelser och rapporter på www.goteborg.se/stadsrevisionen, du kan också beställa dem från revisionskontoret, stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se.

Diarienummer: SRV-2025-00107

Innehåll

1	Samlad bedömning	5
1.1	Rekommendation.....	5
2	Grundläggande granskning	6
2.1	Verksamhet.....	6
2.2	Ekonomi.....	6
2.3	Intern kontroll	7
2.4	Bedömning.....	7
3	Underhålls- och investeringsprocessen	8
3.1	Granskningsresultat.....	8
3.2	Bedömning.....	12

1 Samlad bedömning

Varje år granskar lekmannarevisorerna bolagets verksamhet i den omfattning som följer av god revisionssed. Årets granskning består av

- grundläggande granskning
- underhålls- och investeringsprocessen.

Revisionskontoret har faktaavstämt all granskning med bolaget.

Den samlade bedömningen, utifrån årets granskning av bolaget, är att verksamheten i huvudsak har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare är bedömningen att bolagets interna kontroll delvis har varit tillräcklig.

I den fördjupade granskningen av underhålls- och investeringsprocessen bedömer vi att bolaget delvis har en tillräcklig styrning och kontroll.

1.1 Rekommendation

Utifrån årets granskning lämnar vi följande rekommendation:

- Bolaget rekommenderas att stärka styrningen, kontrollen och uppföljningen av investerings- och underhållsprocessen.

2 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen syftar till att översiktligt bedöma bolagets ledning och styrning samt interna kontroll. Styrningen och kontrollen ska vara tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen består av tre övergripande revisionsfrågor:

- Har bolaget genomfört sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt?
- Har bolaget en ändamålsenlig styrning, uppföljning och rapportering av sin ekonomi?
- Har bolaget sett till att den interna styrningen, uppföljningen och kontrollen är tillräcklig?

Granskningen är avvikelsebaserad och fokuserar i huvudsak på bolagets övergripande systematik, strukturer och arbetssätt.

2.1 Verksamhet

Bolaget ska genomföra sitt grunduppdrag enligt bolagsordning, ägardirektiv, gällande lag och författning samt enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om. Fullmäktige har i budgeten fastställt övergripande mål som gäller för samtliga nämnder och bolag. Flera nämnder och bolag har även tilldelats specifika uppdrag som ska genomföras. Vi har översiktligt granskat hur bolaget har genomfört sitt grunduppdrag och arbetat med fullmäktiges mål och uppdrag. Vi har även granskat styrelsens protokoll och beslutsunderlag.

Granskningen visar att bolaget har planerat och genomfört grunduppdraget i enlighet med bolagsordningen och ägardirektivet. Vidare visar granskningen att bolaget har arbetat med de mål och uppdrag som fullmäktige har gett bolaget. Måluppfyllelsen och arbetet med fullmäktiges uppdrag har följts upp under året, i delårsrapporter och i årsrapporten.

Inga större avvikelser har noterats i styrelsens hantering vid beslutsfattande.

2.2 Ekonomi

Bolaget ska se till att verksamheten bedrivs på ett ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Bolaget ska också se till att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering. Vi har översiktligt granskat bolagets styrning av ekonomin samt dess ekonomiska uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att bolaget har bedrivit verksamheten på ett tillfredställande sätt, ur ekonomisk synpunkt. Granskningen visar vidare att bolaget delvis har följt upp sin ekonomi kontinuerligt.

Vår granskning visar att bolaget inte har gjort någon uppföljning av sin investeringsverksamhet i uppföljningsrapporten för mars. I uppföljningsrapport för augusti har bolaget inte följt upp samtliga investeringar utan bara ett

investeringsprojekt. Det saknas också årsprognoser avseende investeringar i uppföljningsrapporterna.

2.3 Intern kontroll

Bolaget ska se till att det finns ett systematiskt arbete med intern styrning och kontroll och riskhantering inom väsentliga områden. Bolaget ska även följa upp och utvärdera detta arbete. Vi har översiktligt granskat bolagets interna styrning, uppföljning och kontroll.

Granskningen visar att bolaget har upprättat en samlad riskbild och en internkontrollplan. Riskhantering har skett inom väsentliga områden. Granskningen visar även att den interna kontrollen har följts upp och att bolagets system för styrning, uppföljning och kontroll har utvärderats.

2.4 Bedömning

Revisionskontorets bedömning utifrån en översiktlig granskning är att bolaget i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning inom verksamhet och ekonomi samt tillräcklig intern kontroll inom de områden som vi har granskat.

Vår bedömning är dock att bolaget bör följa upp sina investeringar i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll.

3 Underhålls- och investeringsprocessen

Att vårda och förvalta stadens anläggningstillgångar är en viktig del av att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Om bolagen investerar för lite i sitt underhåll över tid kan större akuta behov uppstå i ett senare skede vilket är väsentligt dyrare än normalt underhåll. Ett bristfälligt underhåll riskerar också att leda till att livslängden för bolagets anläggningstillgångar förkortas och anläggningstillgången måste ersättas (reinvestering). Detta i sin tur riskerar att påverka verksamhetens ekonomi genom nedskrivningar av värdet.

Mot bakgrund av ovanstående är det viktigt att bolaget har en ändamålsenlig arbetsorganisation samt en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll över sina anläggningstillgångar avseende underhåll och investeringar.

Av bolagets balansräkning framgår att bolaget har materiella anläggningstillgångar¹ som uppgår till ett värde av strax över 100 miljoner kronor. Underhåll kan generellt indelas i förebyggande underhåll och avhjälpande underhåll (akuta åtgärder).

Granskningen syftar till att bedöma om bolaget har säkerställt en ändamålsenlig underhålls- och investeringsprocess. Vi har genomfört granskningen genom att intervjua VD, samordnare hamnar, teknisk samordnare och hamnchef samt genom att granska övergripande och lokala dokument. Vi har även besökt två hamnar.

Kriterier i granskningen har varit:

- Kommunfullmäktiges budget 2025
- Aktiebolagslagen (2005:551) 8 kap 4 §
- Bolagets ägardirektiv
- Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll
- Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning
- Bolagsspecifika regler och anvisningar gällande underhållsprocessen.

3.1 Granskningsresultat

I det här avsnittet beskriver vi de iakttagelser som vi har gjort inom ramen för granskningen.

3.1.1 Organisation och ansvarsfördelning

Granskningen visar att bolaget har en skriftlig rutin (Grefabs rutin för underhåll och framtagande av underhålls och investeringsplan) som beskriver ansvar för underhållet, identifiering av underhållsbehovet samt ett årshjul över insatser som ska göras och när de ska göras.

¹ Exempelvis byggnader och inventarier

Av rutinen framgår att VD har ansvar för all verksamhet samt att driftgruppen har operativt ansvar för att underhåll genomförs enligt beslutade prioriteringar. Driftgruppen består av samordnare hamnar, teknisk samordnare och hamnchef, VD adjungeras i gruppen. Teknisk samordnaren har uppdraget att se till att det underhåll som genomförs av extern entreprenör beställs och följer bolagets övriga krav och regler. Hamnchefen leder underhållsarbetet som genomförs av bolagets egen personal. Hamnsamordnaren har ett särskilt uppdrag i att säkra driften av maskiner, kranar och övrig utrustning som Grefabs personal i hamnarna behöver.

Det framkommer i vår granskning att mötena i driftgruppen handlat bland annat om otydliga roller, gällande arbetssätt och ansvarsfördelning inom gruppen. Bolaget anger att driftsgruppens uppdrag är att diskutera och reda ut oklarheter som inte självklart tas om hand utav en roll.

Enligt bolaget ingår diskussionen om ansvarsfördelning i arbetet men bolaget anger att det inte påverkar genomförandet av underhållet negativt.

3.1.2 Underhålls- och investeringsplaner

I november varje år beslutar styrelsen om kommande fem års underhålls- och investeringsplan (planen). Vi har granskat investeringsplanerna med startår 2023, 2024 och 2025.

Planerna innehåller tre delar. Den första beskriver första årets underhållsinsatser och investeringar, den andra delen de följande fyra årens underhållsinsatser och investeringar och den sista delen en tioårs investeringsprognos med belopp per år.

I samtliga granskade planerna är underhållet satt till 5 miljoner kronor för det första året. För den kommande fyraårsperioden är det inget belopp angett för underhåll.

Beloppen i investeringsprognosen (del 3) per år stämmer inte alltid överens med beloppen för årets investeringar eller investeringar för kommande fyraårsperiod i planerna. Beloppen i del tre är i princip samma för varje år, men beloppen per år ändras mellan åren.

Enligt bolaget så används investeringsprognosen bara för att visa Stadsledningskontoret att bolaget inte behöver låna pengar. Bolaget anger att de finansieras helt av intäkter från båtplatser och att bolaget därför bara vet nivån på underhållet ett år i taget med de intäkter de räknar med.

Bolaget anger att det därför längre fram i tiden måste bli antaganden, och att det därför är olika siffror i investeringsplanens delar.

I Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning framgår att de prognoser som lämnas av bolagsstyrelse för såväl drift- som investeringsredovisning ska vara så realistiska som möjligt och utgå från det mest sannolika utfallet utifrån tillgängliga fakta.

Som underlag för att få fram beloppen och insatserna i planerna avseende underhåll och investeringar använder sig bolaget av dokument i excel (underlaget), där alla behov ska anges löpande, när de ska genomföras och en uppskattad kostnad. Underlaget är ett dokument som flera medarbetare kan ändra i.

Beloppen i underlaget skiljer sig mot beloppen i planen avseende investeringar för 2023 och 2024. I underlaget anges investeringarna för 2023 till 3 miljoner, men i planen till 15 miljoner. För 2024 anges investeringarna till 0 kr i underlaget, men i planen till 25 miljoner kronor. För 2025 är det angivet 15 miljoner för investeringar i både underlaget och planen.

I intervjuer framkommer att bolaget har jobbat aktivt med att identifiera behov under året och lägga in dessa i dokumentet underlaget. Vidare framkommer av intervjuer att underlaget ännu inte är komplett samt att beloppen generellt är för låga.

3.1.3 Finansiering av underhåll och investeringar

Enligt bolaget har de hittills finansierat sitt underhåll och sina investeringar med egna medel, främst från årets intäkter. Granskningen visar att bolaget i dagsläget inte har någon lånefinansiering via Göteborgs Stad, men att möjligheten finns.

Hittills har bolaget haft en ambitionsnivå för underhåll/investeringar som ryms inom de egna medlen. Om de egna medlen inte räcker till så skjuter bolaget på lägre prioriterade underhåll/investeringar. Enligt bolaget skjuter man på lägre prioriterade underhåll eller investeringar varje år.

3.1.4 Underhållsinventering

Enligt bolagets rutin för underhåll och framtagande av underhålls och investeringsplan (rutinen) ska underhållsbehovet kontrolleras årligen via checklistor. Det finns åtta olika typer av checklistor exempelvis rörande stegar och felanmälningar. Bolaget har elva hamnar som ska kontrolleras. Alla checklistor är inte tillämpliga för alla områden. På checklistorna noteras främst brister som ska åtgärdas.

Granskningen visar att det finns checklistor som inte är ifyllda. Det går inte att fastslå om kontrollerna inte är utförda eller om kontrollerna är utförda eller om det inte var några brister att åtgärda.

Granskning visar vidare att det finns också checklistor som har flera kvarstående brister som noterades för ett eller flera år sen och som ännu inte åtgärdats enligt dokumentet. Enligt intervjuer är det troligtvis så att antingen är bristen åtgärdad men inte dokumenterad eller att bristen inte är åtgärdad på grund av att det är oklart vem som har ansvaret för att se till att bristen ska åtgärdas.

Bolaget anger att bolaget samlar in och sammanställer fel och åtgärder i samband med årsrapporten. Bolaget anger att fel då inte kvarstår. I bolagets

årsrapport för 2024 finns en tabell över antalet felanmälningar per hamn för perioden april–augusti 2024 och vad de vanligaste felen är. Det framgår dock inte av årsrapporten hur många av dessa fel som blivit åtgärdade.

3.1.5 Uppföljning av underhållet

Vi har granskat kopplingen mellan underlag för planerat underhåll, underhållsplaneringen samt uppföljning av underhållsåtgärder.

Underhållskostnaden har planerats till fem miljoner kronor per år, för åren 2023, 2024 och 2025. I bolagets resultaträkning finns det sex konton med underhållskostnader.

I resultaträkningen framgår också ett budgetbelopp per konto. För kontot reparation och underhåll av fastighet har för åren 2023, 2024 och 2025 den budgeterade kostnaden varit fem miljoner. Det bekräftas också av intervjuer att det är reparation och underhåll av fastighet som motsvarar underhållskostnaden i planerna.

Samtidigt framkommer det i granskningen att det är tre underhållskonton. Förutom reparation och underhåll av fastighet är det också underhåll av installationer samt reparation och underhåll av maskiner och andra tekniska anläggningar som omfattar de åtgärder som används för att beräkna underhållsbehovet.

Granskning visar att det sker ingen mer dokumenterad uppföljning av de fem miljonerna i underhåll i underhållsplanen. Utfallet för 2023 och 2024 har varit 7 miljoner kronor respektive 4,9 miljoner kronor för kontot reparation och underhåll av fastighet. Totalt utfall för de tre kontona ovan har dock varit för 2023: 8,4 miljoner kronor och för 2024: 7,3 miljoner kronor.

På de flesta styrelsemöten sker det en dokumenterad uppföljning av resultaträkningen per kontogrupper, dock är underhållskostnaderna ingen egen kontogrupp.

3.1.6 Uppföljning av investeringarna

Vi har granskat kopplingen mellan investeringarna enligt årsredovisningarna och investeringsplanerna. Vi har också granskat uppföljningen av investeringarna.

För 2023 var investeringarna 15 miljoner kronor och för 2024 var investeringarna 25 miljoner enligt planerna. I årsredovisningen för 2023 var investeringarna 8,3 miljoner kronor och för 2024 var investeringarna 27,4 miljoner.

I planen för 2023 var det planerat att investera 15 miljoner i Vågbrytare Hinsholmen under 2023 och 15 miljoner i Nya bryggor i Hovås under 2024.

I planen för 2024 är det fyra projekt som det planeras att investeras i under året:

- Bryggor Hinsholmen 20 miljoner

- Kran Björlanda två miljoner
- Bryggor Björlanda en miljon
- Maskiner alla hamnar en miljon.

Enligt redovisningen så var investeringen i Vågbrytaren under 2023 drygt fem miljoner och under 2024 cirka 15,2 miljoner. I X-bryggan i Hinsholmen investerades fem miljoner under 2024.

Enligt årsrapporten för 2024 hade bolaget hittills investerat en miljon kronor i Nya Bryggor Hovås och tre miljoner i kran Björlanda. Nya Bryggor i Hovås har en total projektbudget på 15 miljoner och beräknas vara klart 2026, kran i Björlanda har en total projektbudget på tre miljoner och beräknas vara klart 2025.

I planen för 2025 framkommer bland annat nedan investering under året:

- Kran Björlanda två miljoner

Det framgår inte av dokumentationen om detta är samma kran som det beslutades om 2024 eller om det är en ny kran. Om det är samma kran så framkommer det inte om det är en senare läggning av investeringen eller om kostnaden för kranen ökat med två miljoner. Det framkommer inte heller hur investeringen i kranen på två miljoner under 2025 förhåller sig till projektbudgeten på tre miljoner i årsrapporten för 2024.

Enligt bolaget så beslutade bolaget 2023 om att byta ut kranen i Björlanda. Kranen levererades i mars 2025 men betalades i dec 2024. Därför återfinns den i investeringsplanen 2025 som beslutades i november 2024, eftersom bolaget då inte visste om bolaget skulle hinna beställa och betala den 2024, och i årsredovisningen för 2024 där betalningen fanns med.

I årsrapporten för 2023 noteras en differens mellan utfall och budget för investeringar på 10 miljoner, det är ingen förklaring till vad differens består av eller varför den uppkommit.

I årsrapporten för 2024 förklaras differensen på 2,4 miljoner med att två projekt inte var med i budgeten. Vid granskning av budgeten för investeringar för 2024 så stämmer det att dessa två investeringar inte var med som bolaget skriver i årsrapporten. Det framgår dock inte om vågbrytare Hinsholmen som hade en investeringsutgift på 15,2 miljoner kronor under 2024 ingår i budgetposten bryggor Hinsholmen som hade en budgeterad investeringsutgift på 20 miljoner kronor under 2024.

Enligt bolaget är det tydligt för berörda inom bolaget att vågbrytaren och x-bryggan ingick i samma projekt.

3.2 Bedömning

Vår granskning visar att det finns brister i den interna styrningen och kontrollen av bolagets investerings- och underhållsprocess.

Revisionskontorets bedömning är att bolaget delvis har en ändamålsenlig investerings- och underhållsprocess.

Granskningen visar på följande förbättringsområden inom processen:

Vår bedömning är att bolaget bör se över och tydliggöra organisering och ansvarsfördelning inom investerings- och underhållsprocessen.

Bolaget bör undersöka om Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning är tillämpliga för sin fleråriga investeringsprognos.

Beloppen i de olika delarna i underhålls- och investeringsplanen bör vara samma. Främst kan kopplingen mellan del tre och del ett och två utvecklas och antagandena beskrivas.

Vi ser positivt på att bolaget jobbat aktivt med att identifiera underhållsbehov, men vill samtidigt påpeka vikten av att få med alla behov och att bedöma kostnaden så realistiskt som möjligt.

Vår granskning visar att planeringen av underhåll och genomförandet av investeringar främst sker årsvis utifrån årets intäkter. Vår bedömning är att bolaget behöver överväga alternativ för att få en mer långsiktig underhålls- och investeringsplanering samt möjlighet till en högre genomförandetakt.

Vidare bedömer vi att bolaget bör stärka kontrollen av dokumentationen av underhållskontroller. Bolaget bör också undersöka möjligheten att införa ett systemstöd för att underlätta dokumentationen av kontrollerna.

Vår bedömning är att det bör förtydligas vilka kostnader (resultatkonton) som ingår i underhållet i underhålls- och investeringsplanen. Uppföljningen av underhållet och investeringarna i underhålls- och investeringsplanen bör utvecklas. När det gäller investeringar bör samtliga investeringar följas upp. Vidare bör också tidigare års investeringar i underhålls- och investeringsplanerna som inte är avslutade tas med i årets underhålls- och investeringsplan. Detta för att få en tydligare överblick över pågående investeringar och mer korrekt budgeterade belopp per år. Om två eller flera projekt blir ett projekt i en senare plan bör detta tydligt framgå av dokumentationen i planerna.

Sammanfattningsvis är vår bedömning att bolagets underhålls- och investeringsprocess bör stärkas.

Mot bakgrund av iakttagelser som gjorts i granskningen lämnar vi följande rekommendation till bolaget:

Bolaget rekommenderas att stärka styrningen, kontrollen och uppföljningen av investerings- och underhållsprocessen.